తెల్లవారుఝాము పాఠాలు

శోభనమయిన క్రొత్తలో, బి. ఏ. పరీక్ష ప్యాసయిన కబురు తెలిసి, గోపాలరావూ అతని భార్యాయేకాకుండా, రెండువైపుల బంధువులూకూడా పొంగిపోయారు. చచ్చి చెడి చదివినవాడు గోపాలరావే అయినా, "ఇంతకీ అన్నపూర్ణ అదృష్టం" అంటూ అదృష్టంమాత్రం అతని భార్యకి అంటగట్టారు బంధువులందరూను. శోభనపుశృంగారంలో మునిగితేలుతూ వున్న గోపాలరావుకి తను పరీక్ష ప్యాసయిన వార్త సహజంగా సంతోషాన్ని కలిగించినా, ఓ విధమయిన బెంగనుకూడా కలిగించింది.

ఇంక ముందు ఏం చెయ్యాడం, బి. ఏ. పరీక్ష అయిందికదా అని ఏ ఉద్యోగానికైనా ప్రయత్నిద్దామా అంటే, ఎంత ప్రయత్నించినా ఏమీ దొరికే ఆశ కనపడలేదు. అంచేత కమ్మగా భార్యతో కాపరంచేస్తూ కూచుంటే--

బాగానే వుంటుందికాని, అతని నాన్నమాత్రం అందుకు వొప్పుకోలేదు. "చేతనయితే యేదయినా వుద్యోగం యిప్పుడే వెతుకుని సంపాదించు, లేకపోతే, ప్లీడరీకో, డాక్టరీకో చదువు ఆరంభించు" అని ఖండితంగా చెప్పేశాడు. గోపాలరావు చదువుకుంటానంటే, అందుకయ్యే ఖర్చు యెంతయినా సరే, భరించడానికి అతడు సిద్ధంగా వున్నాడు.

అలాంటప్పుడు, చదవడానికి ఎవడికి యిష్టమువుండదు? చచ్చిచెడి చదివినా, ఒక్క ముక్కకూడా వంటబట్టని శుద్ధమొద్దుకికూడా చదువుకుందాము కులాసాగా అని వుంటుంది. ఇహ, కొంచెం తెలివయినవాడూ, శ్రద్ధగలవాడూ అయిన గోపాలరావు చదువుకోడానికే పూనుకున్నాడంటే ఆశ్చర్యమేమీ లేదు.

మళ్ళీ ఒక సందేహం వచ్చింది, ప్లీడరీకి చదవడమా, డాక్టరికి చదవడమా? ప్లీడరీ అయితే, రెండేళ్ళలో అయిపోతుంది. డాక్టరీ అయిదేళ్ళు పడుతుంది.

ప్లీడరీ ఐతే, పార్టీలు తనయింటికి వస్తారు. బోలెడు డబ్బు సంపాదింపవచ్చును. తెలివి తేటలుంటే, సర్ అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యరంత గొప్పవాడు కావచ్చును. డాక్టరీ ఐతే డబ్బువచ్చినా, పాడుచాకిరీ చెయ్యాలి. కాస్తా కూస్తా ప్రతిష్టవచ్చినా, పదవిరాదు. ఇలా యిన్ని ఆలోచనలతో, చివరికి ప్లీడరీకి చదవడానికే నిశ్చయించుకున్నాడు. అంతవరకూ ధోరణి బాగానే వెళ్లింది. కాని యింకోసందేహం వచ్చింది. వెళ్ళితే, చదువుకి చెన్నపట్నం వెళ్ళాలి. కాని, క్రొత్తగా కాపురానికివచ్చి, శృంగార రసాన్ని రుచి చూపిస్తూవున్న అన్నపూర్ణ మాట తలచుకొనేటప్పటికి__మళ్ళీ అతనికి ఆలోచనలు ఆరంభం మయాయి. అన్నపూర్ణను తీసుకొని వెళ్ళడమా, మానడమా ?

వదలిపెట్టి వుండడం దుస్సాధ్యంగా తోచింది. తీసుకువెడితే, కాపురం పెట్టాలి. చదువు సరిగ్గా సాగుతుందో సాగదో—

"మరి నేను సెలవలయాక, చెన్నపట్నములో చదువుకు వెడుతున్నాను. నువ్వుకూడా వస్తావా ? ఇక్కడే వుంటావా ?" అని అన్నపూర్ణను అడిగాడు. అన్నపూర్ణకి యింకా అతనిదగ్గర సిగ్గు పూర్తిగా వదలలేదు. తల వంచి, అతని నడుముచుట్టూ చేతులు పెనవేసి, "నేనొక్కదాన్నీ ఇక్కడ వుండనా !" అంది.

"ఏం మీ అమ్మా, మీ నాన్నా, చెల్లెళ్ళూ, అన్నయ్యా, యింతమంది ఉండగా"

"ఏమో, మిమ్మల్ని, విడిచి ఇంక ఒక్క నిమిషమేనా వుండలేను బాబూ" అంటూ కళ్లు కొంచెం పైకియెత్తి, ఏం చెపుతాడో అన్నట్టు అతనికళ్ళ కేసిచూసింది. ఆ చూపుకి అతడు పరవశుడయాడు. ఆమె చెప్పిన దంతా నిజమే ననిపించింది. నిజంగా ఆమె తనను వదలిపెట్టి ఒక్క నిమిషం గూడా వుండలేదు. అలాంటి ప్రియురాలిని వదలిపెట్టి తనుమాత్రం ఒక్క నిమిషమేనా యెలా ఉండగలడూ ?

అన్నపూర్ణను తీసుకొని వెళ్లవలసిందేనని నిశ్చయించుకున్నాడు. తన తండ్రితోటా, ఆమె తండ్రితోటీ యీ సంగతిచెప్పి యిద్దరినీ ఒప్పించాడు.

కావలసిన సామానులన్నీ సర్దుకొని, అవసరమైనంత డబ్బు తీసుకొని, భార్యాభర్త లిద్దరూ పట్నం ప్రయాణమయారు. దసరా సెలవులు యివ్వగానే మళ్ళీ వస్తామని తన తండ్రికీ ఆమె తండ్రికీ, ఉత్తరాలు వ్రాస్తూ వుండమని ఆమె తండ్రికీ, తను ఉత్తరం వ్రాయగానే కావలసిన డబ్బు పంపుతూ వుండమని తనతండ్రికీ చెప్పుతూ వుండగా రయిలు కదిలింది. వియ్యంకు లిద్దరూ ఇంటిదారి పట్టారు. రయిలు చెన్నపట్నందారి పట్టింది.

రయిలు బయలుదేరింది మొదలు దారి పొడుగునా, ప్రతి స్టేషనులోనూ, అరటిపండ్లో, నారింజపండ్లో, ద్రాక్షపండ్లో, ఏవో వొకటి కొనుక్కుంటూ, తింటూ కబుర్లు చెప్పుకుంటూ, నవ్వుకుంటూ వీళ్లు కాలం గడిపివేశారు. వీళ్లు రాజమంద్రిలో బండి యెక్కింది మొదలు చెన్నపట్నంలో దిగేవరకుకూడా, ఆ పెట్టెలో యెక్కినవాళ్లందరి కళ్లూ వీళ్లమీదే వున్నాయి.

రయిలు దిగగానే, హోటలుకి వెళ్ళి, సామానంతా అక్కడపడవేసి, సాయంత్రం కాగానే యిద్దరూ కలిసి, ట్రిప్లికేనులో యిళ్ళు వెతకడానికి బయలుదేరారు. రిక్షాలో యెక్కి కూచున్నాక, గోపాలరావు యిలా అన్నాడు. "చూడు, మనం వంట, వడ్డనా పెట్టుకొని తూగలేము. హాయిగా క్యారియరులో పెట్టించి హోటలునుంచి తెప్పించుకుందాము. పగలు నేను కాలేజీకి వెళ్లినప్పుడు నువ్వు పత్రికలూ నవలలూ చదువుకుంటూ వుందుగాని"

సంతోషంతో వొప్పుకుంది అన్నపూర్ణ. ఒకేవొక పెద్దగదీ, గదికి వెనకవైపున చిన్న వరండా వున్న మేడమీదిభాగం అద్దెకి తీసుకున్నారు. ఆ గదిని, చదువులకీ పడకకీ ఉపయోగించుకుందుకూ, ఆ వరండాను, భోజనాలకీ స్నానాలకీ ఉపయోగించుకుందుకీ నిర్ణయించి, అడ్వాన్సు యిచ్చివేసి, ఆ రాత్రికే వచ్చి ఆ భాగంలో చేరారు.

మరునాడు, గోపాలరావు కాలేజీకివెళ్ళి, జీతం కట్టివేసి, కొనవలసిన పుస్తకాలన్నీ క్రొత్తవి కనుక్కొని సాయంత్రం యింటికి వచ్చాడు. సాయంత్రం గోపాలరావూ అన్నపూర్ణా యిద్దరూ బీచికి వెళ్ళారు. ఎనిమిది గంటలదాకా బీచిలో షికారుచేసి, అయ్యరు తెచ్చిన భోజనం తినివేసి,

క్యాంపుకాట్లుమీద కమ్మగా కౌగలించుకొని పడుకున్నారు.

మరునాటినుంచీ, గోపాలరావు శ్రద్ధగా స్కూలుకు వెళ్లడం ఆరంభించాడు.

వారంరోజులు మామూలు ప్రకారమే గడిచాయి. కాలేజీలోమాత్రం, పాఠాలు గబగబా చెప్పకొనిపోతున్నాడు, ప్రొఫెసరు.

ఈ వారంరోజులలోనూ, వొక్కరోజు అయినా, గోపాలరావు పుస్తకాన్ని ముట్టిన పాపానపోలేదు. కాని, అతను మొదటినుంచీకూడా చాలా శ్రద్ధగల మనిషి. ఏరోజు పాఠాలు ఆరోజున చదవడము, అతనికి చిన్నప్పటినుంచి అలవాటు. అలా చదవకపోతే పరీక్షలముందు చాలా కష్టపడి చదవలసివస్తుందనీ, ఒకవేళ చదివినా పరీక్ష ప్యాసుకావడం అనుమానమేనని అతనికి భయం.

అంచేత ఒక వారంరోజులు గడిచిన తరువాత, ఈ విషయంలో యేదో ఆలోచన చేసుకోవాలనుకున్నాడు. ప్రతిరోజూ రాత్రి పది గంటలవరకూ, తెల్లవారుఝామున నాలుగుగంటలకిలేచి తెల్లవారేవరకూ చదువుదామని నిశ్చయించుకున్నాడు.

క్యారియర్‌లో వచ్చిన భోజనాన్ని యిద్దరూ పెట్టుకొని తిన్నారు. అన్నపూర్ణ గిన్నెలన్నీ సర్దుకుంటూ వుండగా, గోపాలరావు చదువుకి కూచున్నాడు. ఒకపేజీ చదివినట్టున్నాడు. అన్నపూర్ణ గదిలోకి వచ్చింది. సాయంత్రం తలలోపెట్టుకొన్న సన్నజాజి పూలవాసన, ఆ గదిలో వున్న నిర్జీవమైన వస్తువులకికూడా ఉద్రేకాన్ని కలిగించింది. బీచి వైపునుంచి తెరలు తెరలుగా రివ్వుమని వస్తూవున్న గాలి, ఆ ఉద్రేకానికి దోహదమిచ్చింది. గోపాలరావు అన్నపూర్ణవైపు చూశాడు. అన్నపూర్ణమాత్రం గోపాలరావు తన వైపు చూస్తున్న సంగతి గమనించకుండానే, గోడకి తగిలించివుంచిన అద్దం దగ్గిరికివెళ్ళి చెంపలూ, చెక్కిళ్ళూ సవరించుకొని, మెల్లిగా వెళ్ళి పక్కమీదికి వొరిగింది. గోపాలరావు చేతులోవున్న పుస్తకం మూసివేసి, 'ఇప్పుడేం చదువు, హాయిగా తెల్లవారుఝామున చదువుకో

వచ్చు!" అంటూ అలారం గడియారంతీసి మూడున్నరకి అలారంపెట్టి ఒక్కదూకున అన్నపూర్ణప్రక్కన చేరాడు.

గణగణమంటూ, సరిగ్గా మూడున్నరకి గడియారం, అలారం కొట్టేసింది, వెంటనే నిద్ర లేచాడు గోపాలరావు. లేస్తూనే లైటువేసుకొని, కూజాలో వున్న చన్నీళ్ళతో మొహం కడుగుకొని, చదువుకి కూచున్నాడు.

పుస్తకం రెండుచేతులతోటీ తెరుస్తూ అటు ప్రక్కమీద పడుకునివున్న అన్నపూర్ణకేసి చూశాడు. రాత్రి భర్తతో గడిపిన ఆనందమువల్లా, చీకూ చింతా, కల్మషమూలేని నిర్మలమైన హృదయమువల్లా, హాయిగా నిద్ర పోతోంది అన్నపూర్ణ. ఆమె పెదవులు నిద్రలోకూడా కమ్మని చిరునవ్వును ప్రదర్శిస్తున్నాయి. నిద్రలోకూడా ఆమెముఖం అత్యంత ఆహ్లాదకరంగా, ప్రసన్నంగా వున్నది. జుట్టు బాగారేగి, ముందరివైపున ముంగురులు, నుదుటి మీద ఉంగరాలలా చుట్టుకొనివున్నాయి. జాజి పూలవాసన గుమ్మని పిస్తోంది యింకానూ. ఆ తియ్యటివాసనా, పద్మంలాంటి ఆ ముఖమూ చూచి భ్రమపడి తుమ్మెదలువచ్చి వ్రాలాయా అనిపిస్తున్నాయి ఆ ముంగురులు.

గోపాలరావుకి యిక చదువుమీద ధ్యాసంపోలేదు. తీసిన పుస్తకాన్ని తీసినట్టే బల్లమీద పెట్టి, అన్నపూర్ణ మొహంమీద మొహంపెట్టి గట్టిగా ముద్దు పెట్టుకున్నాడు. "ఏమిటదీ..." అంటూ అన్నపూర్ణ మెల్లిగా కళ్లు తెరిచింది.

"మళ్లీనీ" అంటూ గోపాలరావు లైటు ఆర్పివేశాడు.

ప్రతిరోజూ యిలాగే జరగడం ఆరంభమయింది. పగలంతా, రాత్రి చదువుకుందా మనుకోవడమూ, రాత్రి అయేసరికి తెల్లవారుఝామున చదువు కుందాములే, యివ్వాళకిలేకపోతే ఏమనుకుంటూ, మళ్ళీ......ఇలా వారం రోజులు జరిగింది, అన్నపూర్ణకి ఆశ్చర్యంవేసింది. పైగా రాత్రి పదకొండు న్నరదాకానూ తెల్లవారుఝామున మూడున్నరనుంచీ మేలుకోవలసి వచ్చి నందువల్ల పాపం ఆమెకి నిద్రకూడా సరిగా చాలడంలేదు.

ఓరోజున, మామూలు ప్రకారం రాత్రిపూట అయినతరువాత గోపాల రావు అలారం పెట్టబోతూవుండగా అన్నపూర్ణ "ఏమండీ! పదకొండున్నర

అయిందా యిప్పుడూ—మళ్ళీ తెల్లవారుఝామున యేమిటండీ:—నాకు యీ పదిరోజులనుంచీ నిద్ర బొత్తిగా చాలటంలేదండీ, ఏమండీ, ఆ తెల్లవారుఝాము పాఠాలుకూడా యిప్పుడే చదివెయ్యండీ..." అలాగంది.

తెల్లబోయిన అతని మొహం, లైటు తెలుపులో మరింత తెల్లబడింది.

అంతా మన మేలుకోసమే

భార్యాభర్తలిద్దరికీ వొళ్లు భగ్గున మండిపోతోంది. పగతీర్చుకోడానికి దారి కనపడదు. ఎలాగయినా పగతీర్చుకోకపోతే, మనసు కుదుట పడేటట్టులేదు.

"ఎలాగ యీ వెధవతోటి; పోలీసుపని చేస్తున్నానని వీడికి మహా యిదిగావుంది. అంత పొగరా!" అంటూ ఆకాశంవొంక చూశాడు నాగయ్య.

"పొగరా. మరీపొగరా. తను పోలీసుపని చేస్తే ఎవరికేం. వాడికన్న ఎక్కువగా, వాడిపెళ్ళాం మరీ మదాయించింది, న్యూసెన్సుకేసు పెట్టిస్తుందట మనమీద. మంచాలన్నీ నల్లులు పట్టాయని వీధిలో ఎండకు పడవేస్తే ఒకటే గోల. ఈవీధి దాని తాతసొమ్మా. నువ్వు వూరుకుంటూంటే వాళ్లు అలాగే నెత్తెక్కుతారు. అద్దెకున్నవాళ్ళు, వాళ్ళునచ్చి, సొంతయింటివాళ్లం, యీవూరువాళ్ళం మనమీద దబాయింపు సాగిస్తారేమిటి! నువ్వు మాట్లాడకుండా వూరుకుంటే, నేనువూరుకోను. మొన్న జొన్నలు ఎండలోబెట్టి, సాయంత్రంపూట, దుమ్మూ, ధూళీవుంటే పోతుందిగదా అని తూర్పారబడితే, ఆ దుమ్మంతా వాళ్ళయింటివేపు వచ్చిందని అతగాడి పెళ్ళాం పోట్లాటకు వచ్చింది. గాలివాలు అటుంటే, దానికి నేనేంజేసేది. ఏదో ఆడవాళ్ల పోట్లాటగదా అని అతగాడు వూరుకోడేం. బడితెలాగ ఎగబడి నాతో పోట్లాడతాడూ! ఏందది, ఎన్నాళ్ళు మనమట్టా యీ యెదవల్తోటి పోట్లాడుతూ వుంటాం" అని సాధించింది కోటమ్మ.

"వాళ్ళను ఆ యింట్లోంచి వెళ్ళగొట్టమని, యింటిగలాయన కోమటి సుబ్బయ్యను చెప్పివస్తానుండు" అన్నాడు నాగయ్య.